

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
UGDYMO KOKYBĖS IR MOKYMOSI APLINKOS UŽTIKRINIMO PROGRAMOS
APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2019-ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Biržų rajono savivaldybės administracija, 188642660 Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, 190545695 Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, 190545880 Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla, 190546078 Biržų r. Nemunėlio Radviliškio pagrindinė mokykla, 190594653 Biržų rajono Pabiržės pagrindinė mokykla, 290546830 Biržų rajono Papilio pagrindinė mokykla, 190546982 Biržų „Saulės“ gimnazija, 190546110 Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija, 290547170 Biržų r. Germaniško pagrindinė mokykla-daugiafunkcis centras, 191657042 Biržų rajono Kratiškių mokykla-daugiafunkcis centras, 190544821 Biržų rajono Medeikių pagrindinė mokykla, 190546797 Biržų rajono Pačeriaukštės Petro Poškaus pagrindinė mokykla, 291656660 Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokykla, 190547931 Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“, 290533950 Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, 190534528 Biržų lopšelis-darželis „Genys“, 190534670 Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“, 290534290 Biržų švietimo pagalbos tarnyba, 300072593 Biržų rajono Kirdonių universalus daugiafunkcis centras, 304220580 Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras, 304195675
Vykdytojas (-ai), kodas	Biržų rajono savivaldybės administracija, 1 Architektūros ir urbanistikos skyrius, 2 Strateginio planavimo ir turto valdymo skyrius, 8 Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras, 10.5 Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, 13 Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, 13.1 Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, 13.2 Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla, 13.3 Biržų r. Nemunėlio Radviliškio pagrindinė mokykla, 13.4 Biržų rajono Pabiržės pagrindinė mokykla, 13.5 Biržų rajono Papilio pagrindinė mokykla, 13.6 Biržų „Saulės“ gimnazija, 13.7 Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija, 13.8 Biržų r. Germaniško pagrindinė mokykla-daugiafunkcis centras, 13.9 Biržų rajono Kirdonių universalus daugiafunkcis centras, 27

	Biržų rajono Kratiškių mokykla-daugiafunkcis centras, 13.11 Biržų rajono Medeikių pagrindinė mokykla, 13.13 Biržų rajono Pačeriaukštės Petro Poškaus pagrindinė mokykla, 13.14 Biržų Vlodo Jakubėno muzikos mokykla, 13.15 Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“, 13.16 Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, 13.17 Biržų lopšelis-darželis „Genys“, 13.18 Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“, 13.19 Biržų švietimo pagalbos tarnyba, 13.22 Statybos ir infrastruktūros skyrius, 16
--	---

Programos pavadinimas	Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa	Kodas	1
------------------------------	--	--------------	---

Programos parengimo argumentai	Programa siekiama tinkamai organizuoti savivaldybės ugdymo (si) sistemą (formalųjį ir neformalųjį švietimą, savišvietą, pagalbą mokiniui, pagalbą mokytojui ir mokyklai), užtikrinti besimokančių asmenų bendrąjį dalykinį, sociokultūrinį, technologinį raštingumą, dorinę, tautinę ir pilietinę brandą, asmens profesinės kompetencijos pradmenis. Programa realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme reglamentuotos <i>savarankiškosios savivaldybės funkcijos</i> – savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas; švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas; bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas; ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas; maitinimo paslaugų organizavimas švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas ir <i>valstybines (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijas</i> – priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo organizavimas, savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas, mokyklų (klasių), vykdančių bendrojo ugdymo programas ir skirtų šalies mokiniams, turintiems specialiųjų poreikių, išlaikymas.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP)	Sumamos, socialiai saugios, sveikos, naujovėms imlios, pilietiškos ir patriotiškos visuomenės formavimas	Kodas	2
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Gerinti švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinės paramos paslaugų kokybę ir prieinamumą	Kodas	1
Programa	Tęstinė		

Programos aprašymas:

Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa siekiama kiekvienam

asmeniui suteikti visaverčio savarankiško gyvenimo pagrindus ir padėti jam nuolat tobulinti savo gebėjimus. Biržų rajono savivaldybėje, įgyvendinant Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas, organizuojamas formalusis (pradinis, pagrindinis, vidurinis) ir neformalusis (ikimokyklinis, priešmokyklinis), kitas neformalusis vaikų švietimas, nuolatos siekiama didinti teikiamų ugdymo paslaugų kokybę ir prieinamumą. Savivaldybė siekia padėti švietimo įstaigų bendruomenėms kurti sveiką, psichologiškai saugią ir pedagogiškai veiksmingą ugdymo aplinką, sėkmingai spręsti problemas. Tam tikslui Savivaldybė teikia atitinkančias švietimo įstaigų bendruomenių poreikius pagalbos mokiniui (informacinę, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir kitą pagalbą) ir mokytojui (informacinę, konsultacinę, kvalifikacijos tobulinimo bei kitą pagalbą) paslaugas. Siekdama ugdyti gyventojų savarankiško mokymosi įgūdžius, savivaldybė skatina savišvietą (informacinių technologijų prieinamumo didinimas ir kt.) ir mokymosi visą gyvenimą poreikį.

Ugdymo kokybė priklauso ne tik nuo ugdymo turinio pateikimo kokybės, bet ir nuo sąlygų, kuriose mokomi ir ugdomi vaikai. Įgyvendinant programą siekiama sukurti mokymosi aplinką, kuri atitiktų higienos normas ir teisės norminių aktų nustatytus mokinių saugos bei sveikatos reikalavimus.

Efekto vertinimo kriterijus:

- Mokinių, įgijusių pradinį / pagrindinį / vidurinį išsilavinimą, dalis nuo baigusių atitinkamą programą mokinių skaičiaus (proc.).

Programos tikslas	Užtikrinti aukštą švietimo ir ugdymo paslaugų kokybę ir prieinamumą savivaldybėje	Kodas	1
--------------------------	---	--------------	---

Tikslo aprašymas:

Šiuo tikslu siekiama efektyviai panaudojant švietimui skiriamas lėšas užtikrinti kokybišką ugdymo(si) sistemos funkcionavimą, taip pat sudaryti vienodas sąlygas visiems savivaldybės gyventojams dalyvauti ugdymo procese (ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo švietimo). Tikslu taip pat siekiama formuoti vaiko ugdymui palankią aplinką ir plėtoti bei modernizuoti ugdymo įstaigų infrastruktūrą.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- Savivaldybės finansuojamose ikimokyklinio ugdymo įstaigose ugdomų 1–6 metų vaikų dalis, lyginant su bendru to amžiaus vaikų skaičiumi (proc.);
- Savivaldybės finansuojamose neformaliojo švietimo įstaigose ugdomų mokinių dalis iš bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus (proc.);
- Mokinių skaičiaus vidurkis klasėse pagal koncentrus (pradinio / pagrindinio / vidurinio).

Tikslui pasiekti numatoma įgyvendinti tris uždavinius:

1 Uždavinys. Užtikrinti ugdymo programų įvairovę ir įgyvendinimą

Biržų rajono savivaldybėje formalusis švietimas įgyvendinamas vykdant pradinio ugdymo programą (vykdo mokykla-darželis ir bendrojo ugdymo mokyklos), pagrindinio ugdymo programą (programą arba jos dalį vykdo gimnazija, pagrindinės mokyklos), dvejų metų vidurinio ugdymo programą (vykdo gimnazijos). Neformalusis švietimas įgyvendinamas vykdant priešmokyklinio ugdymo programą (vykdo lopšeliai-darželiai, mokykla-darželis, kaimo pagrindinės mokyklos, gimnazija, mokykla-daugiafunkcis, universalus daugiafunkcis centras) ir ikimokyklinio ugdymo programą (vykdo lopšeliai-darželiai, mokykla-darželis, kaimo pagrindinės mokyklos, gimnazija, mokykla-daugiafunkcis, universalus daugiafunkcis centras), taip pat teikiant kitas neformaliojo vaikų bei suaugusiųjų švietimo paslaugas.

Uždaviniu Biržų rajono savivaldybė numato tinkamai organizuoti formalųjį ir neformalųjį švietimą, teikti kokybiškas švietimo paslaugas Savivaldybės gyventojams. Numatoma įgyvendinti bendruosius ugdymo planus Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose ir neformaliojo švietimo programas neformaliojo švietimo įstaigose, užtikrinti Savivaldybės švietimo įstaigų aplinkos išlaikymą. Taip pat numatoma organizuoti brandos egzaminus,

tobulinti ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikaciją bei užtikrinti ugdymo įstaigų edukacinių aplinkų palaikymą.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija kasmet organizuoja mokomųjų dalykų šalies olimpiadas ir konkursus, savivaldybė užtikrina laimėjusių mokinių dalyvavimą šalies olimpiadose, konkursuose.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Mokyklų, kuriose įgyvendinti bendrojo ugdymo planai, skaičius;
- Neformaliojo švietimo įstaigų, kuriose įgyvendintos neformaliojo švietimo programos, skaičius;
- Mokinių užimtumo renginių ir dalyvių juose dalis (proc.);
- Brandos egzaminus laikiusių abiturientų skaičius;
- Kvalifikaciją tobulinusių asmenų skaičius;
- Ikimokyklinių įstaigų ugdytinių skaičius;
- Vertintų (išorės vertinimas) ugdymo įstaigų skaičius.
- Mokyklų, gaunančių finansavimą, skaičius;
- Neformaliojo vaikų švietimo programų dalyvių skaičius;
- Didžiausią pažangą padariusių mokyklų/mokinių/mokytojų skaičius.

2 Uždavinys. Užtikrinti saugią ugdymosi aplinką ir švietimo pagalbos teikimą.

Siekdama įgyvendinti Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais nustatytą švietimo politiką, Biržų rajono savivaldybė švietimo įstaigose organizuoja pedagoginės psichologinės tarnybos teikimą. Švietimo pagalbos institucija teikia pedagoginę psichologinę pagalbą mokiniams, konsultacinę pagalbą mokytojams, specialiąją pedagoginę pagalbą asmenims iki 21 metų amžiaus, taip pat vykdo psichologinių ir mokymosi problemų prevenciją. Organizuojamas toliau kaip 3 km nuo mokyklos gyvenančių kaimo bendrojo ugdymo mokyklų priešmokyklinio ugdymo grupių ir 1–8 klasių mokinių pavėžėjimas į artimiausią atitinkamą mokyklą mokykliniais autobusais ar kitu transportu.

2017 m. parengti projektai Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų investicijoms gauti pagal priemones Nr. 09.1.3-CPVA-R-705 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas“, Nr. 09.1.3-CPVA-R-724 „Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas“. Projektai įgyvendinami 2018–2019 m.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Pagalbą gavusių mokinių ir mokytojų skaičius;
- Pavėžėtų mokinių skaičius;
- Švietimo įstaigų, kurių infrastruktūra modernizuota, skaičius.

3 Uždavinys. Modernizuoti ir plėtoti švietimo įstaigų infrastruktūrą

Ugdymo kokybė priklauso ne tik nuo ugdymo turinio pateikimo kokybės, bet ir nuo sąlygų, kuriose mokomi ir ugdomi vaikai. Tačiau dar nemažoje savivaldybės švietimo įstaigų dalyje reikalavimai ugdymo aplinkai neatitinka higienos normų ir technologinių sąlygų. Reikalavimai ugdymo sąlygoms nuolat kinta ir tai turi įtakos švietimo finansavimui – reikalingos lėšos modernizuoti ugdymo(si) sąlygas, gerinti švietimo įstaigų patalpų būklę, pakeisti susidėvėjusią santechnikos įrangą, modernizuoti apšvietimo sistemą, aptverti švietimo įstaigų teritorijas, sutvarkyti sporto ir žaidimų aikštynus švietimo įstaigose, atnaujinti baldus ir kitą inventorių, sudaryti tinkamas sąlygas integruotis mokymo įstaigose specialiųjų poreikių vaikams – pritaikyti suolus, kėdes, įėjimus.

Siekiant spartinti Biržų rajono savivaldybės ugdymo įstaigų modernizaciją, savivaldybės administracija ir savivaldybės ugdymo įstaigos stengiasi pasinaudoti Europos Sąjungos fondų ar kita finansine parama. 2017 m. ES struktūrinių fondų lėšomis parengtas Biržų rajono vaikų lopšelio-darželio „Rugelis“ pastato modernizavimo investicijų projektas (su energetiniu auditu), kuriame numatytos pastato energijos taupymo priemonės. 2018–2019 m. gavus ES fondų finansavimą, projektas būtų įgyvendinamas. Gavus finansavimą iš valstybės investicijų

programos ar kitų finansavimo šaltinių 2018–2019 m., būtų tęsiamas Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos sporto aikštyno atnaujinimo (krepšinio aikštelės, bėgimo takų įrengimas) projektas.

2017 m. parengtas projektas ES struktūrinių fondų investicijoms gauti pagal priemonę Nr. 09.1.3-CPVA-R-725 „Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas“ (projektas „Neformalaus ugdymo galimybių plėtojimas, modernizuojant Biržų Vlodo Jakubėno muzikos mokyklos ir rajono kūno kultūros ir sporto centro infrastruktūrą“). Projektas įgyvendinamas 2018–2019 m.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Švietimo įstaigų, kurių infrastruktūra modernizuota, skaičius;
- Pateikta projekto paraiška finansavimui gauti.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Efektyvus švietimas sudaro galimybę išugdyti asmenų vertybines orientacijas, leidžiančias tapti doriems, siekiantiems žinių, savarankiškiems, atsakingiems žmonėms. Komunikaciniai gebėjimai, žinių visuomenei būdinga informacinė kultūra, technologinis raštingumas, gimtosios ir užsienio kalbų mokėjimas, šiuolaikinė socialinė kompetencija sudaro sąlygas jaunuoliams savarankiškai kurti savo gyvenimą, prisitaikyti prie greitai kintančių gyvenimo sąlygų, konkuruojant kintančioje darbo rinkoje.

Įgyvendinus programą pagerės ugdymo(si) prieinamumas įvairių poreikių vaikams, pagerės mokytojų kvalifikacijos kėlimo sąlygos, mokyklos apsirūpins modernesnėmis mokymo, techninėmis priemonėmis, plačiau taikys informacines technologijas. Mokiniais ir mokytojams bus sudarytos saugios, atitinkančios higienos bei technologinius reikalavimus ugdymo(si) ir darbo sąlygos. Mokiniais bus suteikta galimybė pasirinkti saviraiškos sritį, ugdymo programą.

Efektyviau naudojant švietimui skiriamas lėšas, gerės švietimo paslaugų kokybė, atsiras galimybė teikti asmenims švietimo paslaugas pagal jų gebėjimus ir poreikius, kad kiekvienas vaikas lankytų mokyklą ir mokytųsi pagal privalomojo švietimo programas.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai: Savivaldybės biudžetas, Valstybės biudžetas, Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, ES lėšos, Lietuvos aplinkos apsaugos fondo lėšos, skolintos lėšos ir kitos lėšos.

Veiksmai, numatyti Biržų rajono savivaldybės plėtros strateginiame plane ir susiję su vykdoma programa:

2 PRIORITETAS. SUMANIOS, SOCIALIAI SAUGIOS, SVEIKOS, NAUJOVĖMS IMLIOS, PILIETIŠKOS IR PATRIOTIŠKOS VISUOMENĖS FORMAVIMAS

2.1. Tikslas. Išprususios ir kūrybingos visuomenės formavimas

2.1.1. Uždavinys. Užtikrinti švietimo ir ugdymo paslaugų kokybę bei prieinamumą

2.4. Tikslas. Efektyvus, į gyventojų poreikius nukreiptas viešasis valdymas ir informacinės visuomenės plėtra

2.4.1. Uždavinys. Tobulinti žmogiškųjų išteklių kompetencijas

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas; Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas; Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas; Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija; Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“; Lietuvos higienos normos HN 75: 2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“; Mokyklų aprūpinimo standartai; Lietuvos higienos normos HN 20:2012 „Neformaliojo vaikų švietimo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“; Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodika ir kt.
